

Õiguskantsler

Teie 14.02.2022 nr

Meie 14.03.2022 nr 6-1/220383/2201405

Töötava pensionäri tulumaksukohustus

Austatud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole töötavate pensionäride sissetulekute tulumaksuga maksustamise asjus. Te ei ole rahul sellega, et pensionäril, kes saab lisaks pensionile ka töötasu, tuleb tuludeklaratsiooni alusel tulumaksu juurde maksta.

Inimesel võib tõesti tekkida kohustus tuludeklaratsiooni alusel tulumaksu juurde maksta, sest praegu kehtiva maksuvaba tulu skeem on astmeline, sõltudes inimese aastasissetulekust. Maksuvaba tulu lõplik suurus selgub alles inimese tuludeklaratsioonis märgitud aastasissetuleku põhjal. Sissetuleku kasvades maksuvaba tulu järk-järgult väheneb ning teatud piirist alates – kui sissetulek ületab aastas 25 200 eurot – ei ole inimesel enam õigust maksuvabale tulule. Kui igas kuus on inimese töötasule rakendatud suuremat maksuvaba tulu summat, kui inimesel on õigus saada tema aastasissetulekut arvestades, siis tulebki tal tulumaksu juurde maksta.

Praegu kehtiv tulumaksuseadus kahjuks pensioni maksuvabastust ette ei näe. See tähendab, et kui pensionär saab peale pensioni ka töötasu, rakendatakse tema mõlemale sissetulekule ühtmoodi astmelise maksuvaba tulu skeemi. Nagu eespool selgitasime, hakatakse selle skeemi kohaselt sissetulekute suurenedes vähendada maksuvaba tulu summat, mida inimesel on õigus maksustatavast tulust maha arvata.

Maksualased valikud on olemuslikult poliitilised, neid valikuid teeb rahva valitud Riigikogu. Õiguskantsleri ülesanne on tagada seaduste kooskõla põhiseadusega, Riigikogu ülesanne on leida maksukoormuse jaotamisel ühiskonnas õiglane tasakaal. See, kas ja millisest piirist alates töötava pensionäri sissetulekuid maksustada, ongi sellise tasakaalu leidmise küsimus.

Teid võib lohutada teadmine, et Riigikogu on otsustanud edaspidi süsteemi muuta ja vabastada vanaduspensioniealised inimesed keskmise pensioni ulatuses tulumaksu maksmisest. Tulumaksuseaduse muudatused jõustuvad 2023. aasta 1. jaanuaril. Prognooside kohaselt on 2023. aastal keskmine vanaduspension ligikaudu 650 eurot kuus. Vanaduspensioniiikka jõudnud inimese maksustamisperioodi maksustatavast tulust arvatakse siis maksuvaba tulu maha kuni kaheteistkümnekordse keskmise vanaduspensioniealises ulatuses.

Pärast seadusemuudatuste jõustumist (muudatused leiata [Riigi Teataja leheküljelt](#)) ei kohaldu vanaduspensioniealiste tulude maksustamisele enam astmeline maksuvaba tulu. See tähendab, et

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

pensionäri maksuvaba tulu ei sõltu enam tema muude sissetulekute suurusest, sealhulgas töötasust, vaid tal on õigus maksuvabale tulule keskmise pensioni suuruses summas. Kui inimene saab pensioni keskmisest pensionist vähem, arvestatakse maksuvaba tulu kasutamata jäänud osa ka pensionäri muude sissetulekute maksustamisel. See tähendab, et tegemist ei ole üksnes pensionidele kehtiva maksuvabastusega, vaid pensionäri kogu maksustatavale sissetulekule kehtiva maksuvabastusega.

2022. aasta maksustatavale tulule rakendatakse veel astmelist maksuvaba tulu skeemi.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Kristi Lahesoo 693 8409
Kristi.Lahesoo@oiguskantsler.ee